

Hizmet, gayret, hicret; ya aileniz?..

Soru: Uzaklara ve uzaktakilere el uzatmaya çalışırken, ailemizin fertlerinden akrabamız olan kimselere, komşularımızdan iş arkadaşlarımıza kadar yakın çevremiz diyebileceğimiz insanları da ihmal etmememiz, inandığımız İslam'ı, dine ve vatana hizmet duygumuzu onların gönlüne de duyurabilmemiz için neler tavsiye edersiniz?

Cevap: Değişik vesilelerle arz ettiğim gibi, din-i mübîn-i İslam'ı tanıtmak, Allah'ı, Peygamber Efendimizi, Kur'an'ı, iman esaslarını ve İslam'ın şartlarını anlatmak bir mü'minin en önemli vazifesidir. Dünyada tebliğden daha mukaddes bir vazife yoktur. Eğer ondan daha kutsal ve Allah indinde daha makbul bir vazife olsaydı, Allah en sevdiği kullarını o vazifeyle yeryüzüne gönderirdi ve onu en önemli kurbet vesilesi kılardı. Oysa Cenabı Hak, peygamberlerini tebliğ vazifesiyle gönderdi ve onları Kendine en yakın kullar yaptı. Enbiyâ-ı İzâm'ın yakınlığı, o mesajı hayatlarının gayesi sayarak insanlığa ulaştırma azim ve gayretinde olmalarından dolayıdır. Öyle ise, Allah'a yaklaşmanın en emin yolu da tebliğdir. İnsanlar bu yola ne kadar yakın dururlarsa, Allah'a da o kadar yakın olurlar.

Ne var ki, dini anlatmak ve din esaslarını başkalarına sunmak her dönemde farklı şekillerde ve değişik yollarla olabilir. Belli şartlar altında ve zamanın değişmesiyle, tebliğ yol ve usulleri de değişebilir. Belki değişmeyen tek esas vardır; o da, tebliğin temsille derinleştirilmesi.. yani; tebliğin yanında, tebliğ edilen şeyin temsil edilmesi. Zannediyorum, bizim ashâb-ı kiram ve selef-i salihîn efendilerimizden ayrıldığımız nokta da budur; onlar temsilin gücünü arkalarına alıyor ve Allah'ın izniyle müessir oluyorlardı; ama biz her zaman öyle değiliz, öyle davranmıyoruz; temsil bizde ikinci planda kalıyor, belki bazı şeyleri anlatıyoruz, fakat çoğu zaman anlattıklarımızı hâle yansıtamıyoruz ve uygulamada problemler yaşıyoruz.

Vakıa, ashâb-ı kiram döneminde dil ve beyan da çok önemli bir unsur olarak öne çıkmıştı. Onlar da dili çok iyi kullanıyorlardı. Çok derin bir lisan, beyan ve söz zevkine sahiptiler; Allah onları Kur'an'ın muhatapları ve tebliğcileri haline getirmişti. Fakat, dünyanın değişik yerlerinde İslam'ı sunarken, ulaştıkları her milletin dilini bildiklerini söylemek de mümkün değildir. Hatta, siyer ve megazi kitaplarının anlattığına göre, onlar arasında yabancı dil bilen insan sadece üç-dört taneydi. Onlar da büyük ölçüde, Efendimiz'in (sav) mektuplarını tercüme etmekteydi. Fakat, sahabe efendilerimiz yabancı dil bilmeseler de, çok kısa zamanda dünyanın dört bir yanında kendilerini anlatma imkanı bulmuşlardı. Herkes adeta mum kesilmiş onları dinliyordu.. onlar mum gibi, hayır, projektör gibi gitmişlerdi ve gittikleri her yerde çok mumlar tutuşturmuşlardı Allah'ın izniyle. Temsilin gücündeydi onların etrafa ışık saçmalarının sırrı..

Evet, tebliğ temsilin gücüne inzıam etmezse çok fazla tesirli olmaz. Temsil noktasında eksik kalan bir tebliğ bütün bütün tesirsiz olmasa da beklenen tesiri de gösteremez. Günümüzde dinin anlatılması hususundaki eksik-gedik de bundan kaynaklanmaktadır. Bugün, insanlar maksatlarını güzel ifade ediyorlar, süslü-püslü sözlere ve beyanın gücüne televizyon, radyo ve gazete gibi gelişmiş teknolojiyle gelen nimetleri de ekleyerek maksatlarını çok güzel seslendiriyorlar. Geniş imkanlar var ellerinde; meseleleri istedikleri gibi kompoze edip câzip hale getirebiliyor ve bir anda milyonlarca insana ulaşabiliyorlar. Fakat, yine de o ilkler seviyesinde müessir olamıyorlar. Demek ki onlarda olup da günümüz insanında bulunmayan bir haslet var; işte o haslet, tebliği temsille destekleme ve derinleştirme hususiyetidir.

Evet, bu önemli vazifeyi yüklenenler ve peygamberlik mesleğinde yürüyenler, ihsân-i İlahî olarak omuzlarına konan mukaddes bir yükün taşıyıcıları olduklarını çok iyi bilmelidirler. Nasıl bir eczacının ya da bir doktorun kendine göre bir kıyafeti oluyorsa, nasıl bir ameliyatta insanlar değişik kılık-kıyafete giriyorlarsa, bu önemli vazifenin tebliğcilerinin de kendilerine göre tavır ve davranışları olmalıdır. Onların, çok samimi, çok sâdık, çok vefalı ve vazifelerinde ısrarlı olmaları gerekir.

(Devamı haftaya)